

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 20. Oris confeßionem postulat Christus; nec enim cordu sufficit contritio,
vbi oris Confeßio est poßibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

portum appellere incolunes, amphiam instituit,
quā ioras aqua deprivatur. Quæ verò hæc?
lingua tua in Sacramento peccantia. Huius
Deus salutem tuam alligavit, hæc foras educet
aqua, peccata tua ad peccata confiteat confessio:
hæc tibi sumenda praeditio. Si confiteamur pecca:
ta nostra, aliter ailectus Euangelista.

¶ 20. Oris confessionem postulat Christus; nec
enim cordu sufficit contrito, vbi oris confessio
est possibilius.

¶ 21. **S**acratisima detegit D. Hier. Mysteria, illis
inclusa verbis quæ Dominus populo suo
proponit ad suum prophetie vaus. Osee;
graves exposuerat Deus quatinus ob peccata
plebis Israel ut numero, ita gravitate maxima, li-
cet autem multis capitulis atrocissimas minates
elegit peccatas, quibus populo criminum suorum
exponit gravitatem, loquitur tamen vobis misericor-
dia ager instituit de eius salute scelerumque re-
missione. Quocirca plebem iubuit, persuadetq;
Corde, quid illi sit agendum, ut illam sibi obtineat. Con-
tritio iubet Israel ad Dominum Deum tuum, quoniam
corruisti in iniquitate tua. Tollite vobiscul verba, &
confessio contritimi ad Dominum, & dicit ei: Omnes
requirunt iniquitatem, accipe bonum & reddimus virtutem.
¶ 22. Osee 4,2. pulchra grauiusima; ut illum à casu Deum erigeret
ad penitentiam eos hortatur in ea de clarans e-
rum esse iemedium, modumq; proponit quod &
illi, & nos fructus dignos penitentia faciamus.
D. Hier. **T**onus Israel (inquit D. Hier.) ad penitentia pro-
nunciat, ut qui infirmatus est, sua corruisti in iniqui-
tibus suis reverteretur ad medicum, & recipias sa-
nitatem. Proinde sic ordinetur. **C**onverte Israel ad
Dominum Deum tuum, quoniam corruisti in iniqui-
tate tua. Israel, qui præcepis in abyssum omniū
corruisti peccatorū, affluge, reverteretur ad Domi-
num Deum tuum. Age Domine, quia ratione à casu re-
surgentem, ut tibi placeamus: lepus namq; ita-
tuus: Non apparebis in conspectu Dei nisi vacuus.
Duo, respödet ubi sū adferēda, ne vacuus appa-
reas, quia & præcipio, & quia sola mihi sufficiunt:
quaे sur illa: vera in corde cōfessio, & in ore ver-
ba cōfessionis. Tollite vobiscul verba & cōfessio-

His optimè quadrat (inquit D. Ambros. & D.
Tib. 2. de Greg.) illud Apostoli: Corde creditur ad institutum,
penit. c. 7. ore autem cōf. suo ad fit salutē. Cot & os ad salutē
In illud necessaria. Primo: cor convertatur, fit peniten-
tia ex animo, cor p̄tinum ad Deum conuen-

tatur peccata deserat, illud exequatur, quod idem
Dominus per Iohannem præcepérat: Converte anima mea in toto corde vestro, & simile corda vestra: Ita
Scindatur cor & conteratur, dolore contritionis Iudea:
hoc quippe sacrificium Deo gratissimum, teste Da-
uid, & interpr̄te D. Hier. **S**acrificium Deo spiritu. ¶ 23. In
iusti contritum, cor contritum & humiliatum
Deus non despiciens. Attame minime sufficit cordis
illa contritio, præterea exiguntur oris confessio, tol-
latisque vobiscul verba, quibus vestra, & accu-
saties, & exponatis peccata. Tollite vobiscul verba,
Foras ejus per verba peccata vestra, declarantes
illa confessio. **P**räclara continentur hic Sacra-
menta. Primum ratiōinem inquit Dominus institutio-
nem Sacramenti Peccantia, & quārum ex se
facile quod tibi tam diffīlē pertinet. Obij-
ciones, inquit D. Athanas. Singula Episcopis, quem
Nicephorus honorat, ut virum primarium præla-
tumque Ecclesie doctorem. Ignoscat nihil Dei, ut
me Deus hoc voluit obtringeri præcepto, ut ego
ipse mea detegam, sceleraque confitear: Res est tua
plena difficultas ut ego ad lucem mea producā. Tollite
crimina confessio, qui me ut sanctum venient. Parte
batur, ipse ego illi manifestem, & me damnem
imp̄fissum esse nebulationem. Numquid plus la-
tis est eti: secretario cordis mei de malefactis Crim-
inib; & contributar, & cum peccatum illi: inter meipsum &
Dei testem comiserim, cuius ego & ipse effici-
confecti sumus tantumodo illi soli confiteari, tran-
sequeat ad Deum soū amē confessio? Negā-
quam, sed est confessio omnino necessaria.

Multas easque doctissimas alignant SS. Patres. ¶ 24.
rationes. Prima: ad proprium tuum fidem, aut
maeq; quietitudinem. Si tuorum ipse index esse
peccatorum, & in propria causa: de tuo semper
timeres dubius iudicio, illudque non rectum esse
formidares: quia pars es, & nemo suffus index in
propria presumit causa. Quoniam & illo ante
tempore, quām multi mille roquerunt scrupulis?
Num bene dixerim, num bene non erum, tem-
pus docimque diligenter? quid facies si tibi
foli huius stricta causa cōfessio fideretur, quām
anxius, & incertus vivet, debita confessio.
Num vt debui, veniam rogau: num sufficiens
adhibui diligenter, num quietus possum &
nancere tranquillus? Ad hoc convenienter re-pu-
tatur ex parte Dei iudicis eligatur, qui eius apud
& vices, & voces, cuius lecurē, sequi possi-
solutionē & iudicū, quo dicere Deo valens: Fai p̄d. 15
iudicū & iustitū, nō tradas me calamitatis ibus. ¶ 25.
Secunda est enim confessio efficacissimum in-
firmitatibus peccati remedium. Peccatum prodi-
gitur, ita curatur, ait D. Isidorus. Notissimum om-
nibus

ponas confessario: quod o factio, ne dubites protinus
excicebitur. *Peccatum igitur nostrum, nisi exsiccatur riu grammis, &c.* Hoc ego dedi consilii quibusdam nefarij hominibus, qui abstinerere peccato-
to non intendebant, cum nec le cederent à con-
fessario abe luendis quod debita non accederent
dispositione, si non obstatibus, fatem se coram
confessario susterent; peccata publicè denerent,
illa n a iustificarent, explicarent, enarrarent: hoc
etiam modo suā peccator agi oscit malitiā, cri-
minis turpitudinem, illata damnā, puto eō fun-
ditur, & obliterante manu confessati, principa-
liter autem Dei subdicio, referentes eorum oculi
& experitus loquer, plerimq; hoc nō odo latratus
sum vitam suam, & male facta correxisse. Tanta
quippe est Dei misericordia, tantaque Sacramen-
torum eius efficacia, ut talibus licet invētate dif-
positis, fauore succurrat omnino singuli.

Omni flupore dignum, quod his congruum
in fastis legimus Martyrum, quos Carthaca ve-
neratur Ecclesia; Notat eminentissimus Cardina-
lis Cæsar Baronius, hoc apud Gentiles, Christia-
norū. Chriftique hostes infenſissimos in more
possum, ut illis illoque illudcent legi, fute-
que Catholicae in tragedijs seu comedis suis
Inop-
feras introducere Ecclesie ceremonias; alij pro-
digant Christi personam referentes, alij Apoſte-
lorum, Sacerdotum alij quasi Missæ sacrificium,
dā oblati, vel puerum facto fonte mundatur: ru-
sum aderant alij, qui converti baptismum requi-
reabant, sicut inter nos, modo, ut fecit Mahomet
Explodamus comœdiae celebrantur, quibus alij
referant personam Alfaquij, Regis alij qui Tute-
rum ceremonias, & genitrixiones imitantur, &
a Mahomeo postulante auxilium (a) Hic autem
erat nominis etiam admodum modus, quo come-
do Principis suis Chalili hostibus, ac Christia-
norū persecutoribus crecebant se vel maximè
poste gratulari. Nota hanc consuetudinem. D. Ep. 64.
Aug. Oblitupendam plane referens conversionis, ad A-
historiam Diocorij, quem ille nominat. Archite-
triam, id est primarium Auctorem, & totius co-
mœdia Italicorem, magnus erat ille, comedus
ac nimis, quales vel paucos inuenias, qui quo
Christianæ exploderet; nefandissima committe-
bat sacrilegia, qui tandem ad fidem convertitur,
mirabilis stratagemate, quod Dominus in eiusdem
filia dignabatur operari, simul occurrentibus alijs
mirabilibus. Hac igitur comedia prodiuit in
co Indicio felium in theatru, eni & Christianus
conficiunt aderat, exteriores exponens Christiano-
rum actiones, sacrasque ceremonias. Accurrit
hūa gratia Deus, cot ita mouit interior, ut ille,
qui

qui hec in lusum subsannationem populique planum exhibebat, cum scrio ageret, & qui iocum Christum confitebatur, ac baptizati gratiam requebat, à Christo illuminatus, tanta cœperit, finitam fidei prosteri Catholicam, vt pio eiusdem constantissima confessione sanguinem fundere, vitamine perdere minimè dubitaret. Factum erat gratuimus spectaculum, quam belle Christus Principibus, tyrannoisque illudenter, qui de illo seruum facere fatigabant: cuiusque illi spectaculo præsentes, summis Diæcorum extollerent laudibus, ob egregiam Christianam representationem acclamauerunt: papa, quam luc ad viuum exprimit hominem Christianum! ille vero tem non iam ioco, sed serio se agere protestatur, atque tam candide negotium est profectus, vt pro Christi nominis confessione veraque fidei proclamatione martyrum constanter subierit, quem Ecclesia ut iniunctum colit martyrem, illud Dominio completere, quod Salomon prædixerat: *Ipsi deludes irroses*. Genesius in theatrum aëredit, eorum Imperatore Diocletianus vii. no. Christianorum hoste capitali Christianum remaryr, ferens Ecclesiæ ceremoniam factotumque *S. Gen.*, copibant: fecerunt his intentus actionibus, illuminatus a Christo, convertitur, & coto peccato Christum annunciat Imperatori, qui l'et primo invictum ludum esse crederet, compenit tandem rem ita candida, senoque peragat, vt Imperatoris præcepto te. v. roenibus plumbatis agne vincias leuis illius torqueretur, cuius erant cum verba, tortoribus illudere. Non est rex prater Christum pro quo sanguinem si milles occidat, ipse in misere ore, ipsum mihi dicte. *to. 4. 23.* corde afferre non poteris: pro qua fidei confessio. *Ang. 8.* ne ceruicem gladio supponuit martyris illustrissimam, quos scriptoribus, tot præco, iou, insignis in mar. Beda, Vistardo, & Acone, cuius nomini Romæ tyrolog. Ecclesia conferata à Gregorio tertio resulata. *18. Cal.* est, donisque amplissimis ornata. *Septemb.* Nec minor festo decantat Ecclesia laudes inicitissimi Martyris D. Ardalionis 14. Aprilis. Luidionem agerat, & Christianum exprimens profudit in medium, vt nostra fidei mysteria, alio suspendat adinco. At ecce ex insperato operatur in illo Deus, immutat ei cor, in virum mutatur alterum, in serua transeunt ioci, & martirij laurea coronatur. Non huic absimile Porphyrio cogit, petaurista Iuliani Apollata: *Hic cum Christo Baron.* statuorū religionem hystrio ventilaret, baptismi in maius ceremoniam proficit in lusum & quasi se proponit *17. Col. 3.* ab altero baptilandum: ipso in opere, cor illi a Domino permouetur, & in anima sua dat virtus tendit. *17. Ca.* us in signe spectaculum: subito nanque mutatus Maij.

in virtutem alterum, conuersus ad Imperatorem Christum ut verum Deum constitutus, quod humilians p'z careri, cerebat accutum, tantoque iste in dio ioci seip'z permutauit, vt eodem loco perfici Principis mandato, gladio tranfuerberatus martyris, occubuerit insuperabilis, cuius celebrat Ecclesia festivissimam memoriam 15. Septembris. Si illi igitur, qui nedium Christi virtutem non agnoscebant, nec Sacramentorum recipiebant officia, fidemque facebant, sed insuper & Christianorum induerant personas, vt illam iustificarent, tantu' Deus praenit gracia, cordaque permaneuit benignitas. Optimè licet cuicunque nostram de Dei sperare misericordia quod licet imperatus, & nullo correctionis profecto confessarium accelerit, aliquando Deus superati raliter temperatus sic, vt corda tangat miterque in melioria, & qui non sincere confessarium adierat, iam sinecuso feri quoque penitentiam aggrediatur. Prospalam est, quod Apostolico nostro cognitum p'z dicatori D. Vincentio Ferarense: cuius pedibus uesariis protuluit tenetio, mortalium impinguimus, tanto grauius prollus pendere peccatum, quanto longius ab agenda pro illis aferat penitentia. Haec autem illi Confessarius invenit ut interius supplicationem disciplinatum, cum illis paister corpus suum flagellis caligine. Respondeat ille, se aegre admodum hanc corporis ferre caliginem, unde illam perficeret renuit. Modo igitur, inquit D. Vincentius, non præcipio, ut flagella corpus inactes, at hoc vincent ex postulo, quatenus primum demus principi in anima tua remedio, vt habitu discipli, antium induitus, eorum crucifixo cum alijs comparata. Huius annus & factum se pollicetur. Adest igitur tu habitu disciplinatum inductus, accutus a gratia Deus, seance mentis eti' inundat, quia His feorum aponit turpitudinem, gravitateque perniciatorum, poras libi in interiore conligata incertabiles, sic ut caelus dolore cor'is intrinsecus, peritan severa in se mox ea copierit caligine immunitate ut brevi carnes ita dilacerat, vt necesse fuerit ei de manus flagellum eripere, ne sibi in mortem adserret indiscereta nimis caligine. Adem tibi consol, hec tibi nimis non sit amissio, de sepe lubricam, bona retinuere aliena, latas tibi remittere calumnias, amodo saltem adi' confessarium, fieri potest ut eo intercedet Deus gratiae tibi lumen intendat animumque disponat, quo culparum agnoscas gravitatem, iniuriam, quam commisisti tam benigno Deo inuolens, qui tantu' tui gratia & fecit, & pertulit penitulum cui semper expoueris quod voleperit frato' decan' decessus.

decimbens, mane forsitan eris inferni spultus
in cruciatus in omnem quādiū Deus, Deus
fuerit eternitatem.

§. 21. A principio voluit Deus confessionem,
hanc in lege praecepit, & coram D. Ioanne
illam agebant, & licet inabsolutam, non tamen
inutilem.

X predictis eno: datur illa difficultas, quam
Ipsa D. Anselmus Synaita declarat. Con-
fessionem illam expendens à D. Ioanne
Baptista peccatoribus praescriptam omnibus qui
ad ripam Iordanis ab ipso baptizandi concur-
bant, de quibus sic D. Matth. Baptizabantur ap-
er in Iordanē confessores peccata sua. Duo hic pa-
runt difficultatem. Vnum, qualis erat illa con-
fessio alterum, quis eius effectus, & in quem
finem voluerat Christi praecursor ad illam con-
stranger peccatores, cum illis recedaret, nec de-
re posset eorumdem absolutionem. Prima re-
sonetur, licet Abulensi. & Cardinalis in iste
dicitur opinentur confessionem sufficere peccato-
rum ad eos in generali, ut tantum se peccatores
esse publicè faterentur, qui baptizandi conflu-
bant in illo particuliari peccato nominato; contra-
rationi tamen in omnibus patet Patribus qui hanc
intelligunt confessionem, à singulis factam, D.
Ioanni confitendo, & manifestando cuncta sua
peccata in singulari. Ita D. Basil. D. Cyril. Hie-
sophylm. D. Ioan. Chrysost. praesertim vero D.
Th. Q. hoc ex iis probat, que dicimus inferiori;
& sufficienter exprimit Evangelista: Confite-
te peccata sua: formula namque S. Scriptura fami-
liari, confiteri peccata sua, dilucidam & explici-
cam eorum immittit confessionem. Ita generalis
exercitus Hebraeorum Iosue hortabatur A-
than: Fili da gloriam Domino Deo Israel, & con-
fite, arque indu a mihi quid fecisti. Eadem ergo
dicitur, II. Petri, confiteri quenquam peccata sua, signifi-
cabit omnia numerice confiteri. Talei pecca-
tores faciebant confessionem, pedibus D. Bap-
tiste pronoluti. Notat autem antiquus Tertullia-
nus: priusquam ad hanc accederent confessio-
nem, ieiunijs, orationibus & vigilijs se ad illam
præparabant. Orationibus, crebris ieiunijs, geni-
culationibus, & per vigilijs. Euthymius magnus
D. Chrysostomi discipulus: referit quod quidam
Pates, Doctoresque Græci docebant nimborum,
quod D. Ioannes Baptista, numquaque eorum
qui baptizandi confluabant, collotenus aquis
Iordanis tenebat demersum, quo tempore pecca-

torum faciebat exomologesim, quæ finitā de-
mēsum baptizabat. Addit D. Thom. cit. D. Ioan-
nem cuique condignam peccatis suis unumxisse
prætentiam. Nec hoc te modest, neve credide-
ris nouum esse commentum peccatorum con-
fessionem ad eorumdem remissionem in mundi
enim ipsius primordijs copiæ frequentari: Cum
videamus primum omnium actum, quemque pre-
ceterius Deus & voluit, & à primarijs nostris re-
quisuit parentibus, post peccatum, claram diffi-
cilemque fuisse commissam inobedientie confe-
sionem, quam ut ab illis eliceret, prior accessit,
in clamando, Adam, ubi es? quia vero eam pre- L. 22 Mor.
termissit, immo vno alteri culpam, se excusans im- cap. 13.
putauit damnum incurrit irreparabile, auctore D. Inff. 31.
Gregor. Gilbertus Genethardus inter modernos II.
Doctores non vulnus sciemz vir fuisse, quod In lege
in lege veteri scripta, dataque populo Iebræo- Moysi
gum per Moysen Deus cuncto populo peccato- fuit pre-
rum præcepit confessionem. Sic lex habet. La- cepta cō-
querere ad filios Israël: Vir sine milito, eum sacerdotem fessio,
ce omnibus peccatis que solent homicibus accidere, Num. c. 5.
&c. confitebitur peccatum suum. Ad cuius con-
firmationem idem Docto raliter ipso: Indorum
Rabbinos tradere, se hoc eo modo intelligere, &
ab omnibus impleri, insuper factam ab his con-
fessionem his celebrari circumstantijs.

Prima quod eam facerent sacerdoti. Secunda, 55. III.
quod quisque commisum a se peccatum, distin- His or-
cte clareque pronuntiaret, & in eiusque integrâ His or-
satisfactionem singuli sua deferent, patata sacri- nhabatur
ficia. Tertia, quilque post peccati confessionem circum-
manus superimperabat victimæ, protellatus, stantij.
quod eam manu sua solvens liberam, patiter &
peccatum in futurum dimisit et, & denio perpe- IV.
trandum detestaretur & hanc illi dicebant: Con- De arca-
fessionem verborum i. de qua similiter Petrus Ga-
nis Cach.
Latines, aliquique moderni scriptores. veritat.e.
Prosequimur secundum nostrumque proposito
magis consémancum. In quem si em, obijcis, 10.
hac peccatorum confessio? Ad quid voluit Ioan- vidi Bel-
nes illam facient suis pedibus prouoluiri? Num Larm. I. 3.
era Sacramentum? num peccata remitterebat? de penit.
Num in lege Sacerdos absolvebat? Nun in Ior- cap. 3.
danē Ioannes baptizatos absolvebat? Nihil ho- IV.
rum, immo in proposito est, nec legis veteris Sa- Ratio in-
cerdoti, nec quotquot sub illa viserunt, nec qua- stitio-
cumque in illa fierent habuisse potestatem absolv- nis veter-
endi, nec illi vel minimum eorum potuisse re- ris co-
mitti peccatum. Ex illo colligit Apostolus, quod fecca-